

REX/244
AB-Türkiye
Karma İstişare Komitesi
23. toplantısı

Adapazarı,

ORTAK AÇIKLAMA

Sn. Bryan Cassidy (Eş-Başkan) ile Sn. Şemsi Bayraktar (Eş-Başkan),

AB – TÜRKİYE KARMA İSTİŞARE KOMİTESİ

23. Toplantısı

Adapazarı, 9 - 10 Kasım 2007

1. AB-Türkiye **Karma İstişare Komitesi (KİK)**, AB ile Türkiye'nin organize sivil toplum temsilcilerini bir araya getiren bir oluşumdur. Üyeleri, sivil toplumu temsil eden çeşitli ekonomik ve sosyal çıkar gruplarındandır
2. KİK, Türkiye'yi hedef alan son terörist saldırılar ile terörizmin, vahşetin ve hoşgörüsüzlüğün her türünü kınar. Terörizmle mücadelede güçlü ve örgütlü bir sivil toplumun etkili bir faktör olduğunu vurgular.

Türkiye'nin Katılım Müzakereleri ve Sivil Toplumun Rolü

3. Türkiye'nin katılım müzakereleri ve organize sivil toplumun rolü KİK, Almanya Dönem Başkanlığında üç faslın daha açılmasını memnuniyetle karşılar (İşletme ve Sanayi Politikası, İstatistik, Mali kontrol) ve Portekiz Dönem Başkanlığını da aynı yolu izlemeye ve sivil toplum açısından özel öneme sahip başka fasıllarda da müzakereleri açmaya çağırır (yani; Yargısal ve Temel Haklar, Sosyal Politika ve İstihdam ile Eğitim ve Kültür). Bu bağlamda KİK, Tüketici ve Sağlığın Korunması ile ilgili faslın öngörülen açılmasından da özellikle memnundur.
4. KİK Avrupa Komisyonu ile Türk hükümetini, açılacak tüm müzakere fasıllarının sosyal yönlerini dikkate almaya ve Türkiye'deki sivil toplum kuruluşlarını müzakere sürecine dahil etmeye ve müzakere süreci hakkında düzenli olarak bilgilendirmeye teşvik eder. Komite, tarama raporlarının tamamını, etki değerlendirmelerini, müzakere fasıllarının açılmasına ilişkin kıyaslamaları ve bunların yanı sıra AB ile Türkiye'nin ortak pozisyonlarını internet sitesi aracılığıyla yayınlama çağrısını tekrarlar.
5. Türk Hükümetinin Nisan 2007'de kabul ettiği AB müktesebatına uyum için yol haritası 2007-1013'ün benimsenmesi, daha güçlü bir Türk ekonomisine doğru atılan olumlu bir adımdır ve Türkiye'yi AB'ye yakınlaştırmak için gerçekleştirilen anayasal reformları hızlandırmıştır. Bu bağlamda KİK, Türk hükümetini, anayasal ve kurumsal reformlar hakkında Türk sivil toplumuyla daha geniş bir uzlaşma sağlamaya çağırır.
6. KİK, reformlar hakkında faydalı bir istişarenin yapılmasını sağlamak için Türk hükümeti ile Türk organize sivil toplumu arasında kalıcı bir diyalog mekanizmasının oluşturulması ihtiyacını vurgular. Bu bağlamda KİK, derneklerin hakları ve özgürlüklerine ilişkin gelişmeyi memnuniyetle not eder. Teklif edilen reformun işleyişi ve oluşumunun uygulanması şartıyla, Türkiye Ekonomik ve Sosyal Konseyi söz konusu istişarenin temelini oluşturabilir.
7. KİK; eşit imkanlar için çalışan kadınların, engellilerin ve diğer grupların istişare organlarında temsil edilmesine ilişkin daha önceki sonuçlarına işaret eder.
8. Sivil toplum temsilcileri arasında düzenli bir diyalog oluşturulması için vize prosedürlerinin ivedilikle basitleştirilmesi gerekmektedir. KİK, Portekiz Dönem Başkanlığına ve sorumlu Komisyon Üyelerine, Türkiye ile AB arasındaki Sivil Toplum Diyalogu'na ve Araştırma ve Geliştirme 7. Çerçeve Programı ile Yaşam Boyu Öğrenme Programı 2007-2013 gibi topluluk

programlarına katılmış olan sivil toplum temsilcileri için vize prosedürlerinin kolaylaştırılmasına ilişkin yazısını hatırlatır.

9. KİK, Türkiye ile AB arasındaki Sivil Toplum Diyalogunu güçlendirmeye yönelik projeler için 2007’de daha fazla finansman ayrılmasını ve özellikle de meslek örgütlerine yönelik hibe programını memnuniyetle karşılar. KİK, Avrupa Parlamentosunun AB-Türkiye ilişkileriyle ilgili olarak Avrupa Komisyonuna sunduğu 24 Ekim tarihli kararında yer alan, Sivil Toplum Diyalogu çerçevesinde gerçekleştirilen faaliyetlerin kapsamlı bir raporunun sunulmasına ilişkin teklifini destekler. KİK, Sivil Toplum Diyalogu hibe programlarının hem Türkiye’de hem de AB üyesi ülkelerde sunduğu farklı imkanlar hakkında daha etkili bilgilendirme kampanyalarının düzenlenmesi çağrısında bulunur. Bu bağlamda Türkiye’de, sivil toplum kuruluşlarına hibelerden faydalanma ve faaliyetlerini geliştirme konularında yardım sağlayan STGM’nin (Sivil Toplum Geliştirme Merkezi) kuruluşunu memnuniyetle karşılar.

Kadınlar ve Girişimcilik

10. KİK, girişimciliğin teşvik edilmesinin, küreselleşmenin getirdiği zorlukları başarılı bir şekilde aşmada kilit öneme sahip olduğunu teyit eder. Herhangi bir bireyin iş kurma kararı genellikle, her ülkenin sosyal geleneklerine bağlı olarak değişen bir takım engellerle karşılaşır; bunlar hem erkekleri hem kadınları etkileyen engellerdir, ancak kadınlar genellikle, özellikle de krediye erişim konusunda daha büyük sorunlar yaşarlar.
11. KİK, Türkiye’de kadın haklarına kamunun daha fazla ilgi göstermesini memnuniyetle karşılar. Komite, kırsal kesimlerden ve dezavantajlı sosyal çevrelerden en savunmasız kadınları hedef alarak, zihniyet değişikliğini esas alan tedbirlerin alınmasını teşvik eder.
12. KİK Türkiye’de, kadın hakları ile ilgili devlet politikalarının planlanması ve uygulanmasında danışmanlık sağlayacak Kadının Statüsü Danışma Kurulunun kurulmasını memnuniyetle karşılar. Komite bununla beraber; Avrupa Parlamentosunun Türkiye’deki kadınların sosyal, ekonomik ve siyasi hayattaki rolü hakkındaki 11 Ocak 2007 tarihli Raporunda sunulan tavsiyeler uyarınca; sosyal cinsiyet eşitliği konularıyla ilgilenen STK temsilcilerinin ve sosyal ortakların kurula dahil edilmesi ihtiyacının da altını çizmeR
13. KİK, kendi mikro ya da küçük ölçekli işyerine sahip olan kadın sayısının erkeklerden çok daha düşük olduğunu ve Türkiye’de gerçekten önemli boyutlara ulaşan kadın girişimci kitlelerinin olmadığını kaydeder. Komite; kadınların toplumdaki geleneksel konumundan, kendi işini kurma konusunda kadınlar arasındaki bilgi eksikliğine kadar uzanan; hala gündemde olan çeşitli engellerin kaldırılması çağrısında bulunur. Türkiye’de bir iş kadınları sınıfına sahip olmanın avantajlarını anlayacak bir zihniyet değişikliğine yönelik bilinçlendirme kampanyalarının yürütülmesini önerir.
14. KİK, 2007 seçimlerinin ardından Türk meclisinde kadın temsilindeki artışın altını çizer. KİK, meclisteki kadın temsilinin, Türk iş kadınlarını geliştirmek ve mevzuatın uygulanmasındaki

mevcut eksiklikleri gidermek için daha iyi politikaların oluşturulmasında uygun bir platform teşkil etmesini temenni eder.

15. KİK, daha çok sayıda Türk kadınının serbest meslek sahibi olmasına yardımcı olmanın bu kadınlara daha fazla bağımsızlık sağlamakla kalmayacağını, aynı zamanda toplumda da daha aktif bir rol oynamalarına imkan vereceğini vurgular. Serbest meslek sahibi olunması daha fazla yeni iş imkanı yaratacak ve aile gelirini arttıracak, bu da sonuç olarak daha çok refah ve sosyal uyumu beraberinde getirecektir.
16. Sonuç olarak KİK, iş kurmak isteyen kadınları destekleyen kadın kuruluşlarını önemli ölçüde güçlendirmek üzere tedbirlerin alınması çağrısında bulunur. Bu çerçevede, önümüzdeki dönemde uygulanacak olan, KAGİDER (Kadın Girişimciler Derneği) tarafından hazırlanan, kadın girişimciler için ücretsiz eğitimin sağlanacağı “kadın girişimciliğine destek” başlıklı projeyi memnuniyetle karşılar. Komite ayrıca, kısal alanlardaki kadınlar başta olmak üzere, kadınlara yardım sağlayan mevcut politikalara daha büyük kaynakların ayrılması ve kadınlar ve aileleri için girişimcilik eğitimlerini teşvik edecek spesifik mevzuatların kabul edilmesi çağrısında bulunur.
17. KİK, Türk yetkililerinden, eğitim sistemin tüm kademelerinde girişimciliği teşvik etmek amacıyla sosyal ortaklarla işbirliği programları hazırlamalarını ve iş kuran ve geliştiren iş kadınlarına teknik destek sağlamak amacıyla tüm Türkiye çapında iş geliştirme merkezleri kurmalarını talep eder. Bu bağlamda KİK, Türkiye’deki küçük ve orta büyüklükteki işletmelerin finansmanı için hibe edilen Avrupa Yatırım Bankası (EIB) kredisini de memnuniyetle karşılamaktadır. Komite, söz konusu kredinin faydalanıcılarını, kadınlar tarafından geliştirilen iş projelerine özel önem vermeye teşvik eder.
18. Kadın konusunun önemini dikkate alarak, KİK Türkiye Kanadı, bir kadın kuruluşu temsilcisine daimi şekilde yer verilmesini tavsiye edecektir. KİK ayrıca, kadın konularını yakından izlemeye devam edecektir.

Ulaştırma ve Enerji Bağlantıları

19. KİK, *enerji / ulaştırma / çevre* üçlemesinin başlı başına bir konu haline geldiğini ve gelecekte de kesinlikle temel bir endişe olarak gündemde kalacağını kaydeder. Komite, ulaştırma sektörünün ekonomik öneminin artması, enerji kaynaklarının sınırlı olması ve çevre konularının politika kararlarında kilit faktör olmaya başlaması nedeniyle, söz konusu alanlarda AB politikalarında radikal değişikliklere gereksinim duyulacağını belirtir.
20. KİK, Türkiye’nin bölgedeki jeostratejik konumunun ve AB’ye enerji tedarikinin ulaştırılmasındaki rolünün önümüzdeki yıllarda daha fazla önem kazanacağını ve Türkiye’nin, AB’ye tedarik edilen enerjinin çeşitlenmesinde kilit bir rol oynayacağını vurgular.

21. KİK, 14-15 Aralık 2006 tarihli Konsey Kararı uyarınca, Ulaştırma Politikası konulu fasılda müzakerelerin hala açılmadığını belirtir. Ancak, enerji politikaları hakkındaki müzakere hazırlıklarının ileri aşamada olmasını memnuniyetle karşılar adı geçen fasılda müzakerelere başlanması çağrısında bulunur. Ayrıca, öngörülen Trans-Avrupa Ağlarına ilişkin faslın açılması da memnuniyetle karşılar.
22. KİK, Türk hükümeti ile Avrupa Komisyonunun 5 Haziran 2007 tarihinde enerji konusunda düzenlenen üst düzey toplantıları ardından yayınlamış oldukları ortak açıklamayı ve özellikle de enerji verimliliği ve alternatif enerjiler gibi alanlardaki iş sektörleri arasında kapsamlı ve derin işbirliğinin teşvik edilmesini memnuniyetle karşılar. Komite, altyapı projeleri alanındaki güçlü işbirliği taahhüdünü ve Türkiye'nin enerji piyasasının AB iç piyasa kurallarına uyumlaştırılmasından duyduğu memnuniyeti dile getirir. Türkiye'nin hızla büyüyen piyasasının tam olarak liberalleştirilmesi, Türk tüketicilerinin yararına olmak üzere güçlü bir enerji iç piyasası oluşturacak ve aynı zamanda iş açısından da daha fazla önemli yatırım imkanları doğuracaktır.
23. KİK, tüm ilgili tarafları, AB'nin sosyal ve çevresel standartlarına saygı göstererek, Türk kara taşımacılığı sektörüne uygulanan geçiş izni kotaları konusundaki sınırlamaları kaldırmak yolunda çalışmaya davet eder.
24. KİK; artan kamu katılımı, şeffaflık ve Komisyon ile kullanıcı ve tüketici temsilcileri, sendikalar, çevre koruma ve güvenliği temsilcileri ile akademik uzmanlar arasındaki diyalog aracılığıyla yönetişimi geliştiren Avrupa Enerji ve Ulaştırma Forumu üyelerinin yenilenmesini memnuniyetle karşılar. Ancak yine de Komite; Komisyondan, üyeliği aday ülkelere de açmasını talep eder.

Sendikal Haklar

25. KİK, Türkiye'nin katılıma doğru ilerlemesine ilişkin 2006 yılında yayınlanan rapordan bu yana, sendikal haklarla ilgili herhangi bir gelişmenin kaydedilmediğinden doğan üzüntüsünü dile getirir. Komite, Türk hükümetine, sendikaların gelişme ve özgürce hareket edebilme imkanlarını sınırlayan mevzuatları durdurması yönünde yaptığı çağrıyla yineler.
26. Diğer yandan, 27 Ekim 2007 tarihinde Türk Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı tarafından düzenlenen Üçlü Danışma Komitesi Toplantısını memnuniyetle kaydeder. Bunun, Türkiye'deki yeni hükümete, kamu çalışanlarını da içerecek şekilde, uzun süredir mevcut olan sendikal haklar konularında hızlı gelişim sağlaması ve tüm sendikal hakların Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) standartları ile uyumlu şekilde uygulanmasını teminen somut tedbirleri alması için ideal imkanı sunduğu düşünülmektedir.
27. KİK, Türkiye'de sendikal haklar hakkında ortak bir rapor hazırlamıştır. KİK'in 2008 yılında düzenlenecek ilk toplantısında detaylı bir ara rapor, 2008 yılındaki ikinci toplantısında da nihai rapor sunulacaktır

Bir sonraki KİK toplantısı

28. 24 üncü KİK toplantısı 2008 yılının ilk yarısında Türkiye’de yapılacaktır. KİK, Türkiye’nin katılım müzakereleri ile bu sürece organize sivil toplumun katılması hakkındaki tartışmalarına devam edecektir. Toplantının gündemi içerisine, Lizbon stratejisi kapsamında yaşam boyu öğrenme, AB istihdam stratejisi kapsamında gençlik ve istihdam ile ilgili raporlar ve sendikal haklar konusu hakkında ara rapor dahil edilecektir.

İşbu deklarasyon Türk yetkililerine, AB kurumlarına, Türk ve AB sivil toplum kuruluşları temsilcilerine ve basına gönderilmiştir. AB-Türkiye KİK çalışma belgeleri ile diğer tüm bilgilere sekreteriyalarla temasa geçme yoluyla ulaşılabilir: Sn. Mustafa Bayburtlı, Müdür, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB). (Tel: 00.90.312.413 82 30; e-posta: abm@tobb.org.tr) ve Sn. Laila Wold, Yönetici, Dış İlişkiler Bölümü, Avrupa Ekonomik ve Sosyal Komitesi (Tel: 00.32.2-546.91.58; e-posta: laila.wold@eesc.europa.eu).
